

Til lovforslag nr. L 97. Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 2. maj 2002

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af ligningsloven

(Skattefrihed for arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger)

[af skatteministeren (Svend Erik Hovmand)]

1. Ændringsforslag

Der er af skatteministeren stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 6. februar 2002 og var til 1. behandling den 26. februar 2002. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Skatteudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 7 møder.

Høring

Lovforslaget blev sendt i høring samtidig med fremsættelsen. Den 15. april 2002 sendte skatteministeren de indkomne høringssvar til udvalget. Den 19. april 2002 sendte skatteministeren et høringsnotat til udvalget, der gengiver hovedtrækkene i høringssvarene samt skatteministerens kommentarer hertil.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd,
Dansk Industri,
Forsikring & Pension,
Andreas Jørgensen, Herning og
Mølholt Helsecenter, Vrå.

Skatteministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Forsikring & Pension mundtligt over for udvalget redegjort for sin holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 12 spørgsmål til skatteministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (S) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiet afviser skatteministerens ændringsforslag samt lovforslaget som helhed. Ændringsforslagene ændrer ikke ved, at lovforslaget som helhed skaber en uacceptabel forskelsbehandling mellem patienter med tilknytning til arbejdsmarkedet og patienter uden, f.eks. pensionister, børn og ledige. Lovforslaget fraviger dermed det grundlæggende princip om lige adgang til sundhedsvæsenet, idet erhvervsaktive borgere, hvis arbejdsgiver ønsker at betale medarbejderens sundhedsbehandling, kommer forrest i køen på bekostning af andre. Dermed bliver det ikke en sundhedsfaglig vurdering, som afgør prioriteringen i sundhedsvæsenet, således

at de mest syge behandles først, men derimod bliver det en vilkårlig arbejdsgiver, som foretager denne prioritering. Socialdemokratiet finder, at dette er et skråplan for hele sundhedsvæsenet og et afgørende brud med dels det hidtidige faglige grundlag for prioriteringerne, dels den lige adgang til behandling.

Skatteministerens ændringsforslag opretholder desuden arbejdsgiverens ret til udvælge nogle medarbejdere frem for andre. Ændringsforslagene bevirker alene, at denne udvælgelse skal ske efter generelle kriterier såsom anciennitet og arbejdstimer. Dette medfører, at en deltidsansat rengøringsassistent eller kantinedarbejder kan udelukkes fra dette personalegode. Socialdemokratiet finder dette ganske usympatisk, idet lovforslaget hermed ikke alene skaber en ulighed mellem erhvervsaktive og ikke erhvervsaktive, men også et skel på selve arbejdspladsen. Lovforslaget inddeler dermed befolkningen i A-, B- og C-hold i forhold til at opnå behandling for sygdom. Ændringsforslagene har alene gjort B-holdet mindre – de borgere, som ikke får den arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandling, men som dog har muligheden, f.eks. ved at opnå højere anciennitet – men ikke fjernet det.

Det kan undre at udvidelsen af personkredsen ikke fører til ændringer i skatteministerens skøn over provenutabet. Socialdemokratiet stiller sig stærkt tvivlende over for det skønsmæssige provenutab, som skatteministeren selv i lovforslagets bemærkninger anfører som værende behæftet med stor usikkerhed.

Socialdemokratiet ønsker overordnet at udtrykke forundring og forvirring over regeringens egentlige målsætning med dette lovforslag. Det regeringsbærende parti Venstre skrev i sit finanslovudspil for 2002: »Venstre ønsker ikke et forsikringssystem til at finansiere det danske sundhedsvæsen«. Samtidig svarer skatteministeren Folketingets Skatteudvalg »Jeg anser det som en fordel, hvis lovforslaget kan bidrage til at ændre befolkningens holdning til brugen af både privathospitaler og forsikringsordninger, således at det bliver alment accepteret, at man gør brug heraf« (L 97 – bilag 21). Skatteministerens svar stemmer ganske godt overens med lovforslagets konsekvenser, og Socialdemokratiet må blot konstatere, at dette står i skærende kontrast til de politiske udmeldinger, det regeringsbærende

parti Venstre kom med, inden man overtog regeringsmagten.

Et tredje mindretal i udvalget (SF, RV og KRF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Kristeligt Folkeparti kan ikke acceptere »skattefrihed for arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger«, når fordelene ikke gælder alle medarbejdergrupper.

Kristeligt Folkeparti var meget opstemt over, at Dansk Folkeparti ville gå imod regeringens oprindelige forslag, hvorefter ordningen i de fleste tilfælde kun ville gælde udvalgte medarbejdere. Det betød, at store grupper ville blive forfordelt i forhold til små udvalgte grupper. Men Dansk Folkepartis aftale med regeringen er ikke bedre. Nu er det ikke store grupper, der udelukkes, men kun dem, der har dårligst fodfæste på arbejdsmarkedet, nemlig dem, der kun er beskæftiget i en kortere periode og de deltidsbeskæftigede.

Kristeligt Folkeparti mener, at lovforslaget også efter vedtagelse af ændringsforslagene er usolidarisk og stemmer imod lovforslaget i sin helhed.

Et fjerde mindretal i udvalget (EL) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 3. behandling.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Simut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i salen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *mindretal* (V, DF og KF):

Til § 1

1) Nr. 1 affattes således:
»1. § 30 affattes således:

»§ 30. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregnes ikke ydelser, som afholdes af arbejdsgiveren til lægefagligt begrundet behandling af medarbejderen ved sygdom eller ulykke, herunder behandling af psykiske lidelser hos en psykolog eller psykiater, til tilsvarende sygdomsforebyggende behandling, til behandling hos en kiropraktor eller til medarbejderens alkoholafvænnning. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregnes heller ikke den rentefordel, som en medarbejder måtte opnå ved, at arbejdsgiveren yder denne et lån til dækning af udgifterne ved behandlingen. Såfremt arbejdsgiveren har valgt at tegne en forsikring til dækning af udgifter i forbindelse med medarbejderens behandling, eller såfremt medarbejderen har tegnet en sådan forsikring og arbejdsgiveren dækker medarbejderens udgifter hertil, medregnes tilsvarende ikke forsikringspræmien eller det fra arbejdsgiveren modtagne beløb til medarbejderens skattepligtige indkomst.

Stk. 2. Det er en betingelse for skattefriheden efter stk. 1, at udgiften afholdes som led i arbejdsgiverens generelle personalepolitik for alle virksomhedens medarbejdere, herunder at en forsikring tegnet af arbejdsgiveren omfatter samtlige virksomhedens medarbejdere. Tilbudet kan dog begrænses efter generelle kriterier om anciennitet og antal arbejdstimer.

Stk. 3. Det er endvidere en betingelse for skattefriheden efter stk. 1, 1. eller 2. pkt., at der foreligger en lægehenvielse til behandling. Skattefriheden for ydelser til alkoholafvænning er dog alene betinget af, at der foreligger en skriftlig lægeerklæring om, at medarbejderen har behov for behandlingen, og skattefriheden for ydelser til kiropraktorbehandling er alene betinget af, at der foreligger en skriftlig erklæring fra en kiropraktor, der har autorisation efter dansk ret eller, hvis kiropraktoren er etableret i udlandet, tilsvarende kvalifikationer, om, at medarbejderen har behov for behandlingen. Ved behandling af psykiske lidelser hos en psykolog er det endvidere en betingelse, at den pågældende psykolog har autorisation efter dansk ret eller, hvis psykologen er etableret i udlandet, tilsvarende kvalifikationer.

Stk. 4. Det er en betingelse for skattefriheden for forsikringspræmier efter stk. 1, 3. pkt., at det af forsikringsbetingelserne fremgår, at forsikringen kun dækker behandling, der enten sker efter lægelig henvielse, er lægeligt godkendt eller opfylder kravene i stk. 3, 2. pkt.

Stk. 5. Stk. 1-4 gælder tilsvarende for ydelser til behandling som i tilfælde, hvor virksomhedens medarbejdere omfattes af en ordning som nævnt i stk. 1, gives til personer som led i en aftale om ydelse af personligt arbejde i øvrigt samt til personer, der er valgt til medlem af eller medhjælp for bestyrelser, udvalg, kommissioner, råd, nævn eller andre kollektive organer, herunder Folketinget og kommunalbestyrelser. Stk. 1 og 2, stk. 3, 2. pkt., og stk. 4 gælder tilsvarende for ydelser til alkoholafvænnning, som gives til medlemmer af en fagforening, pensionskasse eller lignende.«»

[Afgrænsning af personkreds og ændring vedrørende kiropraktorbehandling]

2) Nr. 2-5 udgår:

[Konsekvensændring]

Til § 2

3) Paragraffen affattes således:

»§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning fra den 1. januar 2002. For så vidt angår aftaler om arbejdsgiverbetalt alkoholafvænning, har ligningslovens § 30, stk. 2, 2. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, dog først virkning fra den 1. juni 2002.«

[Anvendelsestidspunkt for alkoholbehandling med hensyn til ændring i personkreds]

Bemærkninger

Til nr. 1

Lovforslagets hovedformål, nemlig at gøre sundhedsbehandlinger, som arbejdsgiveren betaler for sine medarbejdere, skattefri, fastholdes. Det foreslås imidlertid af hensyn til overskueligheden at nyaffatte ligningslovens § 30.

I stk. 1 fastholdes det som hidtil, at skattefriheden skal gælde, både hvor arbejdsgiveren betaler direkte for behandlingen, hvor arbejdsgiveren yder medarbejderen et rentefrit lån, der er klausuleret til dækning af udgifterne til en behandling, og hvor arbejdsgiveren har tegnet en forsikring til dækning af udgifterne ved behandlingen af medarbejderen. Endvidere foreslås det, at det præciseres i lovteksten, at skattefriheden som hidtil også gælder, når medarbejderen selv har

tegnet en sådan forsikring, og arbejdsgiveren re-funderer udgiften til forsikringspræmien. Endelig foreslås det, at kiropraktorbehandling nævnes blandt de behandlinger, som begrunder skattefrihed.

I stk. 2 foreslås det, at det som udgangspunkt er en betingelse for skattefriheden, at tilbuddet skal omfatte alle medarbejdere i virksomheden. Hvis arbejdsgiveren har tegnet en forsikring, skal dækningen omfatte alle medarbejdere. En sådan afgrænsning af anvendelsesområdet for skattefriheden findes ikke i det fremsatte lovforslag. Derimod svarer det til den gældende ordning for skattefri alkoholafvænnning, jf. den gældende lovs § 30, stk. 2, 2. pkt.

Som en undtagelse fra kravet om, at ordningen skal omfatte alle medarbejdere, foreslås det dog i stk. 2, 2. pkt., at der kan fastsættes begrænsninger efter to generelle kriterier, nemlig anciennitet og antal arbejdstimer. Der kan ikke fastsættes begrænsninger efter andre kriterier, som for eksempel stillingskategori eller uddannelse. Arbejdsgiveren kan efter den foreslåede bestemmelse for eksempel bestemme, at tilbuddet alene skal gives til fuldtidsansatte, og/eller, at tilbuddet ikke skal omfatte ansatte, der har været beskæftiget i mindre end et år. Begrænsninger af denne karakter kendes i forbindelse med reglerne om medarbejderaktieordninger, jf. ligningslovens § 7 A, stk. 2. Muligheden for at fastsætte begrænsninger efter de to kriterier gælder både for sundhedsbehandling og for alkoholafvænnning, se ændringsforslag nr. 3 om en overgangsregel for alkoholafvænnning.

Stk. 3 og 4 svarer indholdsmæssigt til det foreslåede § 30, stk. 2, 1.-3. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 4. Der foreslås imidlertid en opdeling, således at man klart kan se, hvilke betingelser der stilles, når arbejdsgiveren betaler direkte for behandlingen eller yder et rentefrit lån (stk. 3), og hvilke betingelser der stilles, når der er tale om en forsikring (stk. 4).

Det foreslås, at kiropraktorbehandling skal være omfattet af skattefriheden, hvis der foreligger en erklæring fra en autoriseret kiropraktor om, at medarbejderen har behov for behandlingen. Foretages behandlingen af en kiropraktor etableret i udlandet, stilles dog i stedet det krav, at den pågældende kiropraktor skal besidde kvalifikationer svarende til dem, en dansk autorisation indebærer. Dette krav er parallelt med det

krav, der efter lovforslaget stilles til psykologer. Baggrunden for, at kiropraktorbehandling ikke kræver lægehenvi-sning, men alene en erklæring fra en kiropraktor, er, at kiropraktorbehandling i praksis ikke sker efter lægehenvi-sning, men at det er fundet rimeligt at lade kiropraktorbehandling være omfattet af skattefriheden. Der er her ved bl.a. lagt vægt på, at kiropraktorbehandling er dækket af det offentlige sygesikringssystem på linje med bl.a. speciallægebehandling.

I stk. 4 præciseres det, at der, når skattefriheden vedrører forsikringspræmier, ikke stilles krav om, at der skal foreligge en lægehenvi-sning, før skattefriheden indrømmes, men alene krav om, at det skal fremgå af forsikringsbetin-gelserne, at forsikringen kun dækker behandlinger, der sker efter lægehenvi-sning eller er læge-ligt godkendt. Lægelig godkendelse træder i stedet for lægehenvi-sning i de tilfælde, hvor det er de af forsikringsselskaberne beskæftigede lægekonsulenter, der har vurderet, at behandlingsbe-hovet er til stede. Forsikringen kan, men skal ikke, tillige omfatte alkoholafvænnning og/eller ki-ropraktorbehandling.

Stk. 5, 1. pkt., svarer til det foreslåede § 30, stk. 3, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 3, og sikrer, at den omfattede personkreds, som hidtil ikke er indskrænket til lønmodtagere, men tillige omfatter personer, der har en aftale med en virksomhed om ydelse af personligt arbejde, samt medlemmer af og medhjælpere for bestyrelser, nævn, råd m.v. Det er en betingelse for at give et sådant tilbud til personer, der er løst tilknyttet virksomheden, at virksomhedens medarbejdere omfattes af en ordning som nævnt i stk. 1, men det er ikke et krav, at det tilbud, som gives til de løst tilknyttede personer, skal være identisk med det tilbud, som virksomhedens medarbejdere får. Det tilbud, som de løst tilknyttede personer får, skal opfylde betingelserne i stk. 1-4. Heri ligger bl.a., at et tilbud til virksomhedens bestyrelsesmedlemmer som udgangspunkt skal omfatte alle bestyrelsens medlemmer uanset deres post i bestyrelsen, men at der f.eks. kan stilles krav om en vis anciennitet, jf. stk. 2.

2. pkt. opretholder den hidtidige hjemmel for, at skattefri alkoholafvænnning tillige kan tilbydes af fagforeninger, pensionskasser og lignende til deres medlemmer, jf. den gældende § 30, stk. 3, 2. pkt., i ligningsloven, som ikke er foreslået ændret ved lovforslaget.

Ændringerne skønnes ikke at indebære væsentlige provenumæssige ændringer i forhold til det fremsatte lovforslag nr. L 97. Lovforslaget inklusive ændringsforslag skønnes således at medføre et årligt nettoprovenutab for det offentlige i størrelsesordenen 35 mio. kr. I finansåret 2002 skønnes nettotabet til ca. 25 mio. kr.

Til nr. 2

Det foreslås, at lovforslagets § 1, nr. 2-5, udgår som følge af den samlede redaktionelle omformulering af ligningslovens § 30, jf. ændringsforslag nr. 1.

Til nr. 3

Det foreslås for det første, at ikrafttrædelsesbestemmelsen ændres i konsekvens af ændringerne til § 1.

For det andet foreslås det, at den foreslåede § 30, stk. 2, 2. pkt., hvorefter der kan fastsættes generelle begrænsninger med hensyn til, hvilke medarbejdere der skal omfattes af ordningen, først skal have virkning for ordninger om arbejdsgiverbetalt alkoholafvænnning fra den 1. juni 2002. Herved undgås, at forslaget får tilbagevirkende kraft på allerede indgåede aftaler m.v. i virksomhederne vedrørende alkoholafvænningsbehandling i perioden forud for denne dato.

Sven Buhrkall (V) Peter Christensen (V) Freddy Dam (V) Kristian Jensen (V) nfm.

Colette L. Brix (DF) Mikkel Dencker (DF) Charlotte Dyremose (KF) Else Theill Sørensen (KF)

Ole M. Nielsen (KRF) Erik Mortensen (S) Henrik Sass Larsen (S) Jacob Buksti (S)

Jens Peter Vernersen (S) fmd. Morten Bødskov (S) Aage Frandsen (SF) Anders Samuelson (RV)

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	57*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9		

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 97

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 21/2-02 fra Dansk Industri
2	Henvendelse af 25/2-02 fra Forsikring & Pension
3	Spm. 1 om oversendelse af høringsnotat, til skatteministeren
4	Spm. 2 om indberetningspligt for arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger, til skatteministeren Spm. 3 om fradragsret for privatpersoners afholdelse af egne udgifter til sundhedsbehandlinger, til skatteministeren Spm. 4 om, hvorfor fagforeningers, pensionskassers m.v. betaling for sundhedsbehandlinger ikke er omfattet, til skatteministeren
5	Spm. 5, om selvstændigt erhvervsdrivende er indeholdt i personkredsen, til skatteministeren Spm. 6, om medhjælpende ægtefæller er indeholdt i personkredsen, til skatteministeren
6	Henvendelse af 27/2-02 fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
7	Spm. 7 om statistisk materiale til belysning af ordningens udvikling, til skatteministeren Spm. 8, om ministeren vil tage initiativ til iværksættelse af statistisk undersøgelse, til skatteministeren
8	Spm. 9 om ministerens vurdering af en ordning, hvor virksomheder ikke har fradragsret for udgifter til sundhedsbehandling som modstykke til medarbejderens skattefrihed herfor, til skatteministeren
9	Spm. 10, om Dansk Folkeparti ifølge aftalen med regeringen om FFL 2002 kan blokere for gennemførelsen af lovforslaget, til skatteministeren
10	Svar på spm. 10, om Dansk Folkeparti ifølge aftalen med regeringen om FFL 2002 kan blokere for gennemførelsen af lovforslaget, fra skatteministeren
11	Svar på spm. 5, om selvstændigt erhvervsdrivende er indeholdt i personkredsen, fra skatteministeren Svar på spm. 6, om medhjælpende ægtefæller er indeholdt i personkredsen, fra skatteministeren
12	Svar på spm. 9 om ministerens vurdering af en ordning, hvor virksomheder ikke har fradragsret for udgifter til sundhedsbehandling som modstykke til medarbejderens skattefrihed herfor, fra skatteministeren
13	Svar på spm. 2 om indberetningspligt for arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger, fra skatteministeren Svar på spm. 3 om fradragsret for privatpersoners afholdelse af egne udgifter til sundhedsbehandlinger, fra skatteministeren Svar på spm. 4 om, hvorfor fagforeningers, pensionskassers m.v. betaling for sundhedsbehandlinger ikke er omfattet, fra skatteministeren
14	Henvendelse af 28/1-02 fra Andreas Jørgensen, Herning
15	Kommentar fra skatteministeren til henvendelse af 25/2-02 fra Forsikring & Pension

Bilagsnr.	Titel
16	Kommentar fra skatteministeren til henvendelse af 28/1-02 fra Andreas Jørgensen, Herning
17	Hørings svar, fra skatteministeren
18	Spm. 11 om oversendelse af høringsnotat af hensyn til lovbehandlingen, til skatteministeren
19	Svar på spm. 7 om statistisk materiale til belysning af ordningens udvikling, fra skatteministeren Svar på spm. 8, om ministeren vil tage initiativ til iværksættelse af statistisk undersøgelse, fra skatteministeren
20	Kommentar fra skatteministeren til henvendelse af 21/2-02 fra Dansk Industri
21	Kommentar fra skatteministeren til henvendelse af 25/2-02 fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
22	Svar på spm. 1 om oversendelse af høringsnotat, fra skatteministeren
23	Svar på spm. 11 om oversendelse af høringsnotat af hensyn til lovbehandlingen, fra skatteministeren
24	Ændringsforslag til 2. behandling fra skatteministeren
25	Meddelelse om tidspunkt for betækningsafgivelse og frist for spørgsmål m.v.
26	Spm. 12 om provenumæssige konsekvenser, til skatteministeren
27	1. udkast til betænkning
28	Henvendelse af 29/4-02 fra Mølholt Helsecenter, Vrå
29	Svar på spm. 12 om provenumæssige konsekvenser, fra skatteministeren, Vrå
30	Kommentar fra skatteministeren til henvendelse af 29/4-02 fra Mølholt Helsecenter
31	2. udkast til betænkning